

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisut peqquneqassasut aasaanerani nalunaaquttap nikittarnera pillugu, Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 19, 5. Oktober 2006-imeersup, atorunnaarsinneqarnissaannik, aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing-Petersen, Attaviitsoq)

Tunngavilersuut:

Ukioq manna ulloq Februaarip 19.-iani Naalakkersuisunut apeqqutigaa (nr 68) aasaanerani nalunaaquttap akunnernik ataatsimik nikisinneqartarneranut suut tunngaviunersut. Kalaallit Nunaannut sutigut iluaqutaava?

Eqqillit ilaat ima nalunaaquttap nikisinneqartarneranut, oqartoq kalaallisuunngortissinnaavarput: Qungasequtip isua kiperiarlugu isuata aappaanut taggiutigingukku takissusaa allanngornaviangilaq.

Ukiut tamaasa ukiumut marloriarluta maani nunarsuup avannaarsuani najugaqartugut nalunaaqutaq Europami nunat uagutsinnut issittormiuusunut ungasingaatsiartumiittut assigalugit ukiumut marloriarluta nalunaaqutaq siumut utimullu nikisittarparput. Taamaliortarnermi ilaatigut tunngavilersuutigineqartarpoq ikummatissamik atuinerup annikillisinneqarnissaa peqqutigalugu qaamanerup atorluarneqarnissaanut naleqqussarlugu tamanna pisartoq.

Maanili uagutsinnullu nunarsuup avannaarsuarmiuusunut qaamaneq allarluinnaavoq, aamma nukissiornikkut pilersorneqarnitta 70%-ia sinnerlugu erngup nukinganik pilersorneqarluta, taamaattumik allamik tunngaveqarnissaa ilimanassaaq. Taamaattumik tamatsinnut soqutiginnassooq paasissallugu sumik tamanna nikittarneq tunngaveqarnersoq. Ilisimasakka tunngavigalugit nuna sanilerput Island aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsineq ajorput, soorlu nunarsuarmit amerlanersaasa aamma nalunaaqutaq nikisinneq ajoraat nikisittarunnaarsimalluguluunniit.

Tamatuma saniatigut nalunaaquttap nikittarneranut ilisimatuussutsikkut tunngavilersuutigineqartut misissorpakka, tassungalu ilanngullugu Kalallit Nunaannut sutigut iluaqutaanersoq.

Siullermilli nalunaaquttap nikittarneranut oqaluttuassartaa naatsumik: Nalunaaquttap nikittarneranut isumassarsiaq siullermik qaqqinneqaaqpoq USA-p nunasiaajunnaarnissaanik tunngaviliisuusumik Benjamin Franklin-mit, tassanili siunertaasimavoq nukimmik atuinerup annikillisarinnissaa.

Sorsunnersuarmilu siullermi eqqunneqarluni ikummatissamik sipaarniarnissaq siunertarlugu. Taamaakkaluartorli 1976-mi USA angallannermi ministeriaqarfiata misissuititsinerani uppersinneqarpoq, aasaanerani nalunaaquttap nikittarnerani nukimik atuinikinnerulerneq annikingaarmat malunnaateqarpiangitsoq, kisiannili National Bureau of Standards 1975-imi U.S. Department of Transportation (DoT) misissuineranut

apeqqusiigaluartoq, DoT-ip misissuinerani aasaanerani nalunaaquttap akunnermik ataatsimik nikisinneqartarneranik tunngavilersuutit sunniinera isumaqannginnerarneqaraluartoq, attatiinnarneqarpoq.

Aasaanerani nalunaaquttap akunnermik ataatsimik nikisittarnera ilaatigut uani (Business Insider, saqqummertoq Marsip 7-iani 2014): Daylight Saving Time is bad for Your health) allaaserineqarpoq.

Aasaanerani nalunaaquttap akunnermik ataatsimik nikisittarnera peqqissutsimut ajoqutaavoq, taamaattumillu nukissiuuteqarnermut iluaqutaanersoq ajoqutaanersorluunniit oqallinnerpassuit suli manna tikillugu ingerlaartillugit ilisimatuussutsikkut misissuinerami, inuup peqqissutsimut sunniuteqarnerlunnera erseriatulernikuusoq

Aasaanerani nalunaaquttap nikittarneranut peqqissutsimut sunniutai: Tupannartumik peqqissutsimut sunniutai (Surprising health Impacts).

Inuup sinittarneranut atatillugu paasineqarpoq (Neuroscience Letters) inuk sinnarlunnerusalersartoq agguaqatigiisillugulu nalunaaquttap akunneranik ataatsimik sinnakinnerulersarlutik. Tamassumallu kinguneranik inuup naammassisaqarsinnaassuseqarnera annikillisarluuni (Journal of Applied Psychology).

USA-mi (American Journal of cardiology, siusinnerusukkullu ilisimatuussutsikkut misissorneqarsimasuni) ukiaanerani nalunaaquttamat uteqqinnerup sapaatip akunnerani siullermi uummammi milittoornerit annertusisartut paasineqarpoq.

Biillerluni ajutoornerit, toqumik kingunillit annertusisarput nalunaaquttap nikinneranit (Journal Accident Analysis & Prevention, 2004), USA-milu taakku misissuinerit takutissimavaat aasaanerani nalunaaqutaq akunnermik nikittarunnaaraluarpat aqqusinerami ajunaarnerit 366-it tungaanut annaanneqartartassangaluartut. Soorlu sulinerami aamma ajutuukulalersoqartartoq (The journal of Applied Psychology, 2009).

Australiami misissuinerit 2008-mi saqqummersut takutippaat (Journal Sleep and Biological Rhythms) angutit imminortartut amerliallattartut nalunaaquttap nikisinneraniit sapaatip akunnera siulleq.

Misissuininna ilanngullugu siumorpara aningaasarsiornermi annaasaqarneq inuiaqatigiinnut USD 434 miliuuninik naleqarpoq, Chmura Economics & Analytics (saqqummiunneqartoq 2013-mi).

Taamaattumik silatusaarnerunngilaq aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarnera, makkulu ilisimatuussutsikkut tunngavilersuininna uppersaatiit takutippaat tunngavissaqarluartugut nalunaaquttap nikittarnerata atorunnaarsittariaqarneranik. Kissaatiginarporlu tamanna tuaviortumik pissasoq.

Taamatut tunngavilersuillunga Inatsisartut oqallilluarnissaanik kissaappakka, paasinnillutillu ilaliiumaartut neriuutigalugu.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Kinguneqarnissaa naatsorsuutaanngilaq, atorunnaarsinnissaanut sulinimineq eqqaassanngikkaanni, taakkulu Naalackersuisoqarfimmi aningaasartuutimerngit naliginnaasumik ingerlatsinerup iluani aaqqinneqarsinnaapput.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Naatsorsuutaanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Naatsorsuutaanngilaq, taamaattorli nunarsuarmi misissuisimanerit tunngavigalugit siunissami ungasinnerusumi aningaasaqarnikkut iluaqutaanissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq

Qujanaq